Archetype

Κινήματα στο Design: Art Nouveau

Χριστίνα Ιωακειμίδου - 30/10/2024

Η ωραιοποίηση της καθημερινότητας

Κεντρική Εικόνα: Villa Majorelle (Nancy, Γαλλία) | Πηγή εικόνας: cdn-s-www.republicain-lorrain.fr

Το **Art Nouveau** είναι ίσως το πιο αγαπητό καλλιτεχνικό κίνημα όσον αφορά το interior design, τη ζωγραφική, την κοσμηματοποιία και τη γραφιστική. Προσπαθώντας να συνδυάσουν τα ιαπωνικά στοιχεία με την κέλτικη παράδοση, το κίνημα που έπεται του βρετανικού Arts and Crafts, πρωταγωνίστησε από την τελευταία δεκαετία του 1890 έως και τα μέσα του 1910, οι καλλιτέχνες έφτασαν στην επίτευξη ενός άκρως διακοσμητικού αποτελέσματος, χωρίς, ωστόσο, να ξεπεράσουν τα όρια της καλαισθησίας. Με λουλουδάτα μοτίβα, σκαλιστά έπιπλα στα οποία κυριαρχούν οι επιμήκεις ή καμπυλωτές γραμμές και έντονα γραμμικά, ενίοτε, σχήματα, η Art Nouveau κερδίζει τον θεατή με την εύθυμη -κάποιες φορές, όμως, αρκετά βαριά- αισθητική της. Και, αν και οι ζωγράφοι του κινήματος είναι ευρέως γνωστοί, όπως ο Gustav Klimt, ο Alphonse Mucha ή ο Henri de Toulouse-Lautrec, οι designers του έχουν να μας δώσουν αριστουργήματα στον τομέα του επίπλου, του κοσμήματος και του interior design.

Οι **Henry van de Velde**, **Victor Horta**, **Gustave Serrurier-Bovy**, **Louis Majorelle** και **Otto Wagner** είναι

μερικοί από τους πολλούς σχεδιαστές που ασχολήθηκαν με την επίπλωση των χώρων, τους οποίους πολλές φορές οι ίδιοι είχαν επιμεληθεί διακοσμητικά. Αν και ο καθένας είχε διαφορετική προσέγγιση στην έκφραση της διακοσμητικότητας, αυτό που τους ένωνε ήταν ο τελικός έντονος χαρακτήρας των προϊόντων που επιμελούνταν. Ο διεθνής χαρακτήρας, άλλωστε, του κινήματος αποτέλεσε γόνιμο έδαφος για την ανάπτυξη μιας ποικίλης καλλιτεχνικής «γλώσσας», ανάλογης με το κοινό στο οποίο αυτή απευθυνόταν, τις ιδιαιτερότητές του και τις καταβολές του. Η επιτηδευμένη μορφή των art nouveau αντικειμένων εμπνεόταν από τη φύση, τη γοτθική, κέλτικη και ιαπωνική παράδοση, ενώ ο συνδετικός κρίκος αυτού του περίεργου και ανομοιογενούς κράματος ήταν ο Συμβολισμός, με τον οποίο οι καλλιτέχνες του κινήματος είχαν στενή σχέση. Η διάδοση, επίσης, του Japonesque ως καλλιτεχνικού ύφους, αρκετά δημοφιλούς στα τέλη του 19ου και τις αρχές του 20ού αιώνα, επιβεβαιώνεται με την κυκλοφορία του περιοδικού «Le Japon artistique» (1888-1891) από τον συλλέκτη και έμπορο τέχνης Siegfried Bing. Ο τελευταίος, μάλιστα, ήταν και ο πρώτος διευθυντής της γκαλερί Maison de l'Art Nouveau, από την οποία ίσως προήλθε και το όνομα του κινήματος.

Ονομασία: Art Nouveau (Γαλλόφωνες χώρες), Jugendstil (Γερμανία και Σκανδιναβία), Secession (Απόσχιση) (Κεντρική Ευρώπη), Stile (Ιταλία), Art Nova (Ισπανία και Πορτογαλία), Tiffany Style (ΗΠΑ), «Мир искусства» («Word of Art») (Ρωσία), Glasgow School (Ηνωμένο Βασίλειο).

Διακοσμητικά θέματα: Αγαπητό θέμα της Art Nouveau αποτελούσαν τα φυτικά θέματα που προέρχονταν πολλές φορές από το ιαπωνικό τοπίο και οι μορφές εξωτικών ζώων, όπως η μίμηση φτερών παγωνιού. Τα περίτεχνα σκαλιστά στοιχεία των επίπλων ακολουθούσαν τις ίδιες διακοσμητικές τάσεις, προσδίδοντας περισσότερη ζωντάνια στο εκάστοτε αντικείμενο. Η ίδια τάση διακόσμησης υιοθετήθηκε και σε αντικείμενα καθημερινής χρήσης, όπως σε φούρνους, φωτιστικά, κλειδαριές και σιδερένιους συνδέσμους, έτσι ώστε το όλον της εσωτερικής διακόσμησης να μην διασπάται από την παραμικρή λεπτομέρεια. Εκτός, ωστόσο, από την Ιαπωνία, οι καλλιτέχνες επηρεάστηκαν και από τη **σκανδιναβική παράδοση** των Βίκινγκς, όπως τα έργα του Νορβηγού designer και ξυλουργού Lars Kinsarvik. Ίσως, λοιπόν, η Art Nouveau να ήταν κάτι πιο «προσωπικό» για τον κάθε καλλιτέχνη. Αυτός, άλλωστε, ήταν και ο λόγος που θεωρήθηκε μετά το τέλος της δεκαετίας του 1910 παρωχημένη και ξεπερασμένη, δίνοντας τη θέση της στην Art Deco, που ξεπέρασε τα στεγανά του παρελθόντος και της παράδοσης, αγκαλιάζοντας τα νέα υλικά, όπως το σίδερο. Στον χώρο του **κοσμήματος** πρωταγωνιστούσαν τα ονόματα των René Lalique και Henri Vever, τα περίτεχνα σχέδια των οποίων ακολουθούσαν τη διακοσμητική τάση των επίπλων. Μοτίβα λουλουδιών, ζωικά και φυτικά διακοσμητικά θέματα περιπλέκονταν με τους πολύτιμους λίθους και το σμάλτο, δημιουργώντας εντυπωσιακά περιδέραια, δαχτυλίδια, καρφίτσες, σκουλαρίκια κ.ά.

MONACO·MONTE-CARLO

CHEMINS DE FER P.L.M.

Billets d'Aller & Retour_Billets Circulaires

Billets d'Aller & Retour collectifs de famille à prix réduits.

TRAJET EN 16 HEURES PAR TRAINS DE LUXE

AFFICHES ARTISTIQUES DE LA SOCIÉTÉ "LA PLUME"
31, Rue Bonaparte, PARIS.

IMP. F. CHAMPENOIS
66, Boul.t St. Michel, PAR.

Winter Night (Adolf M. Mucha, 1920) | Πηγή εικόνας: supamodu.com

Carlo Bugatti (1902), Brooklyn Museum | Πηγή εικόνας: upload.wikimedia.org

House for An Art Lover (επιμέλεια χώρων C. R. Mackintosh, 1091, εγκαίνια 1996) | Πηγή εικόνας: i.pinimg.com

DEM BVRGERMEISTER
HERRN Dr KARL LVEGER
ZV SEINEM 60. GEBVRTSTAGE

Καρέκλα για τον δήμαρχο της Βιέννης (Otto Wagner, 1904, Vienna Museum) | Πηγή εικόνας: upload.wikimedia.org

Πιατοθήκη (Vaisselier), περ. 1900 (Gustave Serrurier-Bovy) | Πηγή εικόνας: sothebys-brightspot-migration.s3.amazonaws.com

Dining Room Stove (περ.1894) Hotel Solvay, Βρυξέλλες (Victor Horta) | Πηγή εικόνας:

Κουδούνι, Hôtel Solvay (Victor Horta) | Πηγή εικόνας: en.wikipedia.org

Nénuphar, περί το 1900, Nancy, Γαλλία (Louis Majorelle, Daum Frères) | Πηγή εικόνας: christies.com

Δαχτυλίδι σε σμάλτο (René Lalique, περ. 1900) | Πηγή εικόνας: christies.com

Καρφίτσα (Henry Verver, περ. 1900) | Πηγή εικόνας: christies.com

Gjerdestol (Lars Kinsarvik) | Πηγή εικόνας: media.mutualart.com

Ντουλάπα (Henry van de Velde, περί το 1920) | Πηγή εικόνας: danke-galerie.com

Aux Orchidées Bed (Louis Majorelle, 1899-1900) | Πηγή εικόνας: kirklandmuseum.org

Πηγές/ Further reading

Art Nouveau. Από: britannica.com.

Leclair, M. You May Not Know Art Nouveau Furniture, but It Couldn’t Be More Relevant Today. Από: zzdriggs.com.

Art Nouveau Furniture and Design. Από: artsy.net.

Bouillon, Jean-Paul (1985). Journal de l'Art Nouveau. Paris: Skira.

Sarnitz, August (2018). Otto Wagner . Cologne: Taschen.

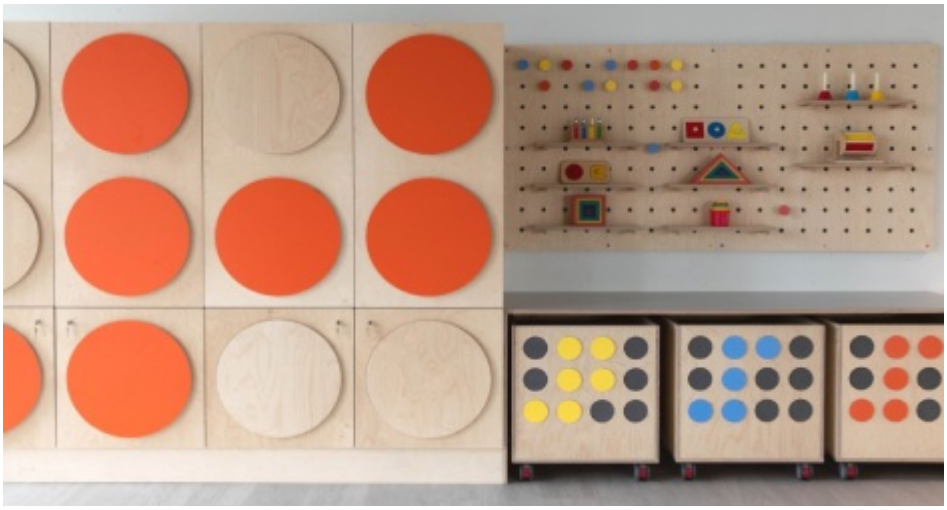
What is Artistic Japan (Le Japon Artistique)?. Από: jpwoodblocks.com.

World of Art. Από: rusmuseumvrm.ru.

**Για το House for an Art Lover, στο: houseforanartlover.co.uk.

Περισσότερα άρθρα από την ίδια:

Τυφλότητα και design: Κατανοώντας «διαφορετικά» τον κόσμο

Ο μετα-αποικιακός σχεδιασμός ως ένα παράθυρο στο μέλλον

